

Kelionės maršrutas: **ETIOPIJA (AFRIKA)** Laikas 2020.VI.12-24

MČTAU Turizmo fak., Klubas "Kelionių pavilioti".

Addis Ababa – Bahir Daras – Tano ežeras – Mėlynasis Nilas – Gonderas – Simieno kalnai – Lalibela – Addis Abeba – Ziway ežeras – Hawassa- Arba Minch – Čamo ežeras – Mago nacionalinis parkas – Džinka – Addis Ababa

1 diena. Skrydis: Vilnius – Stanbulas - Addis Ababa. <https://lt.wikipedia.org/wiki/Etiopiija>
<https://en.wikipedia.org/wiki/Ethiopia> Atskridę į Addis Ababos tarptautinį Bole oro uostą, atlikę migracijos ir muitinės formalumus, vyksime į viešbutį. Nakvynė viešbutyje : Caravan Hotel.

2 diena. Addis Ababa https://en.wikipedia.org/wiki/Addis_Ababa Maitinimas: pusryčiai, pietūs. Po pusryčių apžvalginė ekskursija Addis Ababoje, kurios pavadinimas amharų kalba reiškia "naujoji gėlė". 1886 metais imperatorius Menelikas 2-sis įkūrė miestą, išsidėsčiusį 2200 m aukštyje, Entono kalno papėdėje, kuris tapo naująja niekada nepatyrusios kolonijinės priespaudos afrikiečių valstybės sostine. Dabar Addis Ababa yra didžiausias šalies miestas, kuriame gyvena apie 3 mln. žmonių. Apžiūrėsite Švč.Trejbės katedrą – išskirtinį baroko stiliaus Etiopijos paminklą, lankysitės Nacionaliniame archeologijos muziejuje, kuriame sukaupta didžiulė vertingų radinių kolekcija. Ji patvirtina, kad žmonijos istorija prasidėjo maždaug prieš 3,2 mln. metų būtent Etiopijoje, nes toks amžius nustatytas moteriškos giminės hominido skeletui, 1974 metais iškastam Afaro arba Danakilių įduboje. Būtent nuo seniausios žinomos mūsų giminaitės australopitekės Liusi (žaismingai pavadintos pagal bitlų dainą), ir prasidėjo žmogaus evoliucija. O Didžiojo rifto (Rytų Afrikos lūžio) dalis tarp Etiopijos ir Tanzanijos (po daugybės sėkmingų ir tai patvirtinančių archeologinių kasinėjimų) laikoma žmonijos lopšiu. Nacionalinio archeologijos muziejaus ekspozicija yra puiki

įžanga pažinties pradžia su kontrastingosios Etiopijos istorija, kultūra, žmonėmis. Aplankysime garsų Merkato turgų– didžiausią Afrikos turgų, tobulai atspindintį Addis Ababos dvasią. Tai tarsi miestas mieste – su chaotiškais gatvelėmis, užkaboriais, akligatviais, prisigėrusiais prieskonių ir kavos kvapo... Vėliau apžvelgsite miesto panoramą nuo Entono kalno. Nakvynė viešbutyje Carawan Hotel.

3 diena. Addis Ababa – skrydis į Bahir Darą – Tano ežeras – Mėlynasis Nilas – Bahir Daras
Maitinimas: pusryčiai, pietūs. Po pusryčių skrydis iš Addis Ababos į Bahir Darą.
https://en.wikipedia.org/wiki/Bahir_Dar Nuo čia ir pradėsime savo išsamią pažintį su šiaurine Etiopijos dalimi. Nutolęs nuo Addis Ababos 578 km, Bahir Daras Etiopijos mastais yra modernus, pagal aiškų planą statytas miestas, 1800m aukštyje prisišliejęs prie Tanos ežero ir garsėjantis švelniu atogrąžų klimatu. Ežero pakrante vinguriuoja puikiai įrengtas pėsčiųjų takas, palmių kolonos puošia pagrindines gatves. 3600 km² ploto, 70 km pločio ir 60 km ilgio Tanos ežeras – didžiausias Etiopijoje ir vienas didžiausių aukštikalnių ežerų pasaulyje. https://en.wikipedia.org/wiki/Lake_Tana Į jį įteka keturios upės, o šalia išteka viena – Mėlynasis Nilas. Didžiulis ežeras nėra labai gilus, bet pasižymi milžiniška augalų ir gyvūnų įvairove. Ežere veisiasi krokodilai, yra tikimybė pamatyti ir hipopotamus... Trisdešimt septyniose ežero salose įsikūrusi nesuskaičiuojama daugybė vandens paukščių, auga nuostabūs medžiai. Ežero pakrantė – ideali vieta stebėtojams, besidomintiems čia nuolat gyvenančiais ir migruojančiais paukščiais. Ne mažiau ežeras garsus tuo, kad net 20-tyje jo salų (iš 37) viduramžiais buvo pastatytos unikalios medinės bažnyčios ir vienuolynai. Pirmuosius vienuolynus pasistatė ramybės ir nuošalumo ieškoję ortodoksų vienuoliai atsiskyrėliai. Dėl izoliacijos vienuolynuose išliko viduramžių brangenybės ir relikvijos, atspindinčios to laikotarpio Etiopijos religinį, socialinį ir politinį statusą. Mėlynasis Nilas, gimęs šalia Tanos ežero, persiritęs per didingą Tis Issato krioklį ir padaręs didžiulį lanką Etiopijos kalnynu, Chartume susilieja su Baltuoju Nilu, ištėkėjusiu iš Viktorijos ežero – taip iš didžiųjų Afrikos ežerų prasideda Nilas, ilgiausia pasaulio upė. <https://en.wikipedia.org/wiki/Nile> Vakare grįšime į Bahir Darą. Nakvynė Jacaranda Hotel. <https://travel.iumia.com/en-gb/ethiopia/o5082/jacaranda-hotel-bahir-dar-bahar-dah>

4 diena. Bahir Daras - Gonderas Maitinimas: pusryčiai, pietūs. Po pusryčių išvyksite link Gondero, pirmosios Etiopijos imperijos sostinės, nutolusios nuo Bahir Daro 190 km į šiaurę. <https://en.wikipedia.org/wiki/Gondar> Gonderas, įkurtas 1636 metais imperatoriaus Fasilido, klestėjo ir turėjo sostinės statusą apie du šimtus metų. Miesto stiprybę lėmė ir jo gera strateginė vieta – Gonderas buvo pastatytas aukštai kalnuose (2000m virš jūros lygio), kurie sudarė natūralius gynybinius barjerus priešams atremti. Čia vėsesnis klimatas, todėl nesiautė maliarija ir kitos tropinės ligos, visada pakako vandens ir buvo puikios sąlygos žemdirbystei. 16-17a. miestas – tvirtovė Gonderas buvo Etiopijos imperatoriaus Fasilido ir jo palikuonių rezidencija. Gondero istorinis centras – tvirtovė Fasil – Ghebbi. Už 900 m ilgio tvirtovės sienos stūkso dveji imperatoriaus rūmai, pilys, bažnyčios, vienuolynai, kiti savitos architektūros statiniai. Imperatorius Fasilidas, pakeliavęs ir pasidairęs po pasaulį, pastatė tuose kraštuose neregėto stiliaus rūmus. Jo darbus tęsė sūnus ir anūkas. Be rūmų, jie statė bažnyčias (Gonderas – daugiausia bažnyčių, net 44! turintis Etiopijos miestas), bibliotekas, koncertų sales, pirtis, todėl iki šių laikų išliko tikrai įspūdingas ir margas kompleksas. Kiekvienas valdovas bekeliaudamas prisigaudydavo vis naujų idėjų, tad rūmuose galima įžiūrėti skirtingų šalių ir stilių įtaką (ypač indų ir arabų), papildytą barokinės stilistikos, kurią iš Europos atvežė jėzuitų misionieriai. Gondere apima keistas jausmas – tarsi vaikščiotum po viduramžių Europos miestą kažkokiu stebuklingu būdu perkeltą į juodąjį žemyną... Lankysime nuo 1979 metų UNESCO saugomą pasaulio paveldo objektą tvirtovę Fasil – Ghebbi, rūmus, kur iki šiol

išlikęs imperatoriaus Fasilido baseinas ir pirtys, 17a. bažnyčią Quskuam Mariam, imperatorienės Mintuab (Mintwab) rezidenciją. Vėliau grožėsime nuostabiomis freskomis ir paveikslais Švč. Trejybės šviesos bažnyčioje (Debre Birhan Sillassie), nuo aukštos kalvos žvelgiančios į šlovingą praeitį menantį viduramžių miestą Gonderą. Nakvynė viešbutyje Quara Hotel.

5 diena. Gonderas – Simieno kalnų nacionalinis parkas Maitinimas: pusryčiai, pietūs. Po pusryčių paliksite Gonderą ir 130 km važiuosite į šiaurę link Debarko, kur yra įsikūrusi Simieno kalnų nacionalinio parko administracija. <https://whc.unesco.org/en/list/9/> Nuo čia pradėsite pažintį su dar vienu UNESCO paveldo objektu – Simieno kalnais. Simieno nacionalinis parkas, kurio plotas 220km², buvo įkurtas 1969 metais. Tai didinga plato ir kalnų viršūnių, išskylančių 4500 m virš jūros lygio, grandinė Etiopijos šiaurėje. Šiame parke stūkso aukščiausias Etiopijos ir ketvirtas pagal aukštį Afrikos kalnas – Ras Dašanas (4620m). Vulkanų išsiveržimai, tektoninių plokščių grumtynės, erozija per daugybę amžių Etiopijos plato sukūrė vieną įspūdingiausių pasaulio kraštovaizdžių – uolas raižo gilūs ir statūs tarpekliai, platūs, vos ne begaliniai slėniai atsiremia į skardingus kalnų šlaitus, aukštyn šauna akmeninės smailės. Vidutinis šios kalnų vietovės aukštis ~3300m virš jūros lygio. Simieno kalnų nacionalinis parkas garsus ne tik kvapą gniaužiančiais gamtos vaizdais. Čia gyvena ir yra saugomos kelios labai retos endeminių (niekur kitur pasaulyje nesutinkamų) gyvūnų rūšys – raudonkrūtiniai babuinai gelada, gyvenantys ant žemės, tamsiai rudo kailio Etiopijos šakalai – vieninteliai vilkų giminės atstovai į pietus nuo Sacharos, Simieno lapės. Parkas buvo įkurtas pirmiausia siekiant apsaugoti 1000 Walia ibex (niekur kitur pasaulyje nesutinkamų), laukinių ožių rūšį. Jie ir dabar čia gyvena, ir kartais pasiseka juos pamatyti, šokinėjančius uolėtais skardžiais. Po ekskursijos Simieno kalnų nacionaliniame parke, nakvynė viešbutyje Debarke Ras Dejen Hotel.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Debarq>

6 diena. Kelionė Debarkas - Lalibela . Maitinimas: pusryčiai, pietūs. Po pusryčių keliaujame pro Gonderą į bendruomenę Awra Amba. https://en.wikipedia.org/wiki/Awra_Amba . Ši bendruomenė įkurta 1980 m. ir joje lygūs vyrai ir moterys, bei lygios visos religijos. Vakare pasiekiame vieną svarbiausių Afrikos piligrimystės vietų - Lalibelą. Nakvynė viešbutyje Clift Edge Hotel.

7 diena. Maitinimas: pusryčiai, pietūs. Apžiūrėsime Lalibela miestelį, priskaičiuojantį 15 tūkstančių gyventojų, išaugusį ant raudonos vulkaninės uolos kalnuose 2600 m aukštyje pačioje Etiopijos širdyje. Lalibela yra Etiopijos krikščionių ortodoksų centras, traukiantis ne tik maldininkus, bet ir tuos, kurie domisi žmonijos istorine praeitimi. <https://lt.wikipedia.org/wiki/Lalibela> Iki 12 amžiaus ši vietovė buvo vadinama Roha. 12 amžiuje pervadinta į Lalibelą – imperatoriaus, kurio įsakymu ir atsirado 11 bažnyčių, vardu. Legenda pasakoja, kad imperatorius Lalibela susapnavo sapną, kuriame jam Dievas liepė pastatyti bažnyčias ir tiksliai nurodė vietas, kur jos turi būti pastatytos, kaip atrodyti. Kadangi bažnyčios buvo iškaltos iš vietos uolienos, yra priskiriamos monolitiniais statiniais (Lalibelos komplekso bažnyčia Medhame Alem yra laikoma didžiausia pasaulyje monolitine bažnyčia). Kai kurios bažnyčios pasislėpusios uolose, kai kurios stovi atvirose vietose. Visas 11 bažnyčių į visumą sujungia painus tunelių labirintas, siauri koridoriai, galerijos ir grotos. Visas kompleksas turi artezinę vandens tiekimo sistemą, taigi vanduo paduodamas į kalno viršūnę, kur yra Lalibelos miestas, juo užpildomi šalia bažnyčių esantys šuliniai. Tai gana sudėtingas inžinerinis sprendimas, o juk viskas buvo statoma ir įrenginama prieš 800 metų. Bene įspūdingiausiai Lalibeloje atrodo Šv. Jurgio bažnyčia – kryžiaus formos, išskaptuota uoloje. Sakoma, kad ant jos yra išlikęs Šv. Jurgio žirgo kanopos antspaudas. Visus, o ypač statybos specialistus, glumina šio projekto mastai. Išskaptuoti tokią bažnyčią ir jos kiemą uoloje, pradedant nuo viršaus, net naudojant

šiulaikinę akmens pjovimo ir skaldymo techniką, būtų titaniškas ir labai ilgas darbas, o juk 13 a. statybininkai turėjo tik kirstukus ir plaktukus. Dėl to Lalibelos kompleksas šiais laikais pelnytai vadinamas aštuntuoju pasaulio stebuklu ir nuo 1978 metų saugomas UNESCO. Beje, legenda pasakoja, kad dienomis Lalibelą statė statybininkai, o naktimis - angelai. Istorikai samprotauja, kad galėjo būti pasamdyti indų arba Egipto koptai, tačiau tikriausiai šventyklas sukūrė krikščionių vienuoliai. Teigiama, kad vienoje bažnyčioje yra stulpas, ant kurio pats imperatorius Lalibela surašęs, kaip atsirado šios bažnyčios, tačiau stulpas apvyniotas drobe, kurios nuimti ir perskaityti, kas parašyta, negalima – tai tolygu šventvagystei. 13a. pastačius Lalibelą, buvo numatyta ją padaryti naująja Jeruzale, nes tuo metu tikroji Jeruzalė buvo užimta musulmonų (tai vyko 1187 metais). Daug Lalibelos pastatų buvo pavadinta taip pat kaip ir Jeruzalėje, o per miestą tekanti upė buvo vadinama Jordano upe, be to, kai kurie pastatai forma buvo panašūs į Jeruzalėje esančius. Manoma, kad imperatorius Lalibela jaunystėje buvo Šventojoje žemėje, lankėsi Jeruzalėje ir tai, ką ten matė, bandė atkartoti Etiopijoje. Pirmieji europiečiai, išvydę Lalibelos miestą ir bažnyčias, buvo portugalai. Tai įvyko tik 16 amžiaus pradžioje. Taigi praėjus apie 300 metų nuo Lalibelos statybos pradžios. Tačiau istoriniai šaltiniai (tiksliau, jų nebuvimas) rodo, kad nuo 1544 metų greičiausiai vėl buvo 300 metų pertrauka, kai nė vienas europietis nebuvo įkėlęs kojos į Lalibelą. Ir tik 19 amžiaus viduryje europiečiai atrado Lalibelą ir ėmė domėtis religiniu Etiopijos gyvenimu. Misionieriai, „iš naujo atradę“ Etiopijos krikščionybę, labai nustebę pamatę, kaip skirtingai čia suprantamas tikėjimas. Šio tikėjimo jėgą kaip niekur kitur galima justi žvelgiant į 11 Lalibelos bažnyčių, iškalėtų kietose šio krašto uolienose. Platus šių sumanymų užmojis liudija, kad čia tikėjimas buvo toks pat stiprus, kaip ir religija, paskatinusi pastatyti Didįjį Sfinkso ir piramides. Lalibeloje detalai susipažinsime su vienu didžiausių pasaulio architektūros stebuklų, kuris kartais lyginamas su Petra Jordanijoje. Nakvynė viešbutyje Clift Edge Hotel.

8 diena – skrydis Lalibela -Adis Abeba. Maitinimas: pusryčiai, pietūs. Sostinėje susėsime į autobusiuką, pajudėję į pietus, pradėsime pažinti su visai kitokia Etiopija – visai kitokia gamta, žmonėmis, kultūra. Čia susipažinsime su įvairių genčių pirmykščiu gyvenimu – tai didžiulis atradimas kiekvienam keliautojui, nes Etiopija, nepatyrusi kolonizacijos ir išsaugojusi nepriklausomybę, be svetimų kultūrų įtakos daugybę amžių ramiai ėjo savo keliu. Daugelis genčių gyvena taip pat, kaip ir prieš tūkstančius metų, praktikuoja animizmą, dažniausiai tarpusavyje kaunasi dėl gyvulių, kurie yra didžiausias jų turtas. Kai kuriose gentyse išlikę po kelis tūkstančius, kitose vos po kelis šimtus žmonių. Jų buitis asketiška ir panaši savo skurdumu. Žmonės skiriasi savo šukuosenomis, papuošalais, kūno puošybos elementais. Savo buitį gentys geležies nenaudoja. Metaliniai yra tik papuošalai ant kaklo ir ginklai, su kuriais vyrai beveik niekada nesiskiria. Jie vis dar gyvena molio trobelėse, dengtose šiaudais, oda, nendrėmis arba suręstose iš bambukų, minta mėsa, gyvulių krauju, pienu, sorgų kruopomis ir tuo, ką duoda laukinė gamta, rūko narkotizuojančią žolę, atlieka berniukų įšventinimo į vyrus ir apipjaustymo ceremonijas. Tačiau po truputį tradicijos nyksta, pasaulis globalėja, egzotikos mažėja, todėl skubėkime į sustojusio laiko pasaulį, kur gyvena seniausia pasaulio tauta. Teko pasikratyti ir duobėtais žvyrkeliais, pačiaudėti dulkėmis ir patirti kitų buitinių nepatogumų. Bet visa tai atpirks nepakartojami įspūdžiai ir aštrūs pojūčiai kontrastingosios Etiopijos pietuose. Keliausime Didžiojo Rifo slėniu, kuris, prasidėjęs nuo Raudonosios jūros šiaurės pakraščio, nutįsta iki Mozambiko, kirsdamas Eritrėją, Etiopiją, Keniją ir Tanzaniją. Ši zona – tarsi per siūlę plyšęs drabužis – pasižymi didžiausia planetoje laukinės gamtos įvairove. Čia gausu ežerų, karštųjų versmių, gyvena daugybė paukščių. Dalį tų ežerų pamatysime, nakvosime šalia jų, stebėsime flamingus, pelikanus, gerves, gandrų ir ibius. Etiopija tikras ornitologų rojus. Čia priskaičiuojama apie 831 paukščių rūšis.

Be paukščių, ežeruose gyvena krokodilai, hipopotamai, pagaunama daug žuvies. Pakeliui sustosime prie Ziway ežero pasigrožėti vandens paukščiais.. https://en.wikipedia.org/wiki/Lake_Zway Pradėję važiuoti į pietus, stebėsime vietos gyventojus – juk dauguma jų, ypač vyrai, didesnę dienos dalį praleidžia ant kelio – niekur neskuba, tiesiog stovi ar sėdi pakelėse... Kelias kunkuliuoja gyvybe, juo juda žmonės, avys, ožkos ir karvės. „Eismas“ ypač suintensyvėja vakarop, kai grįžtantys namo gyvuliai užtvindo, tiesiog užkemša kelią... Nakvosime miestelio Hawassa viešbutyje .

<https://en.wikipedia.org/wiki/Awasa>

- 9 diena Hawassa. Maitinimas: pusryčiai, pietūs. Po pusryčių pajudėsime Arba Minčo kryptimi, grožėdamiesi Afrikos gamtovaizdžiais, derlingais pakelės laukais. Vėliau pravažiuosite Alabos rajoną, garsėjantį meniškai dekoruotais namais. Maždaug po 8-9 val. kelionės pasieksite Arba Minčą. https://en.wikipedia.org/wiki/Arba_Minch Arba Minčas yra vartai į Omo slėnį, kuris yra tarsi gyvas muziejus. Daugelis genčių gyvena taip pat, kaip ir prieš tūkstančius metų, čia įspūdinga gyvybė knibždanti gamta...nuo aukštikalnių iki drėgnų miškų ir sausringos savanos... Nuo 1980 metų Žemutinis Omo upės slėnis yra saugomas UNESCO ir jūs galėsite patys jį patyrinėti. Lankysime aukštikalnėse įsikūrusį dorze genties kaimelį, stebėsime krokodilus ir hipopotamus Čamo ežere, gal pasiseks sutikti ari, benna, tsemai genties žmonių. Nenuvils pažintis su karingaisiais mursiais ir atletiškaisiais hameriais, sustosime kavos plantacijoje, kartu su vietiniais šurmuliuosime Hawassos žuvų turguje. Važiuosime į Čenčo kalnus, į dorze genties kaimelį, įsikūrusį aukštai kalnuose maždaug 2000 m virš jūros lygio. <https://en.wikipedia.org/wiki/Chencha> Kalnuose geresnės salygos gyventi, daugiau drėgmės, vėsu. Nedidelė gentis garsėja audimo tradicijomis - moterys verpia, vyrai audžia. Visas gyvenimas vyksta trobelėje, kurioje audžiama, gaminamas maistas, išsitenka iš žmonės, ir gyvuliai. Kaimas tipiškas afrikietiškas, į dramblius panašių namelių karkasai sumeistraiuti iš tvirtų medinių karčių, apipinti bambukais, dengti enset medžių – bananmedžių šeimos augalų (ant kurių bananai neauga) – lapais. Tokie nameliai atlaiko net iki 80 metų, bet pamažu žemėja, nes iš apačios juos nuolat graužia termitai. Gerokai apgraužti visai žemi nameliai naudojami kaip sandėliukai. Daugiausia šeima rūpinasi dorze genties moterys – jos prižiūri vaikus, renka malkas, gamina valgių ir verpia medvilnę. Genties vyrai laiką leidžia ūkyje, renčia trobeles, nemažai laiko praleidžia ir prie audimo staklių. Dorze genties žmonės dėvi spalvingas plačias mantijas, vadinamas shammas, kurios yra labai populiarios Etiopijoje. Ir turistai mielai perka vietos gyventojų austus medvilninius apklotus, skraistes, kitus suvenyrus. Dorze genties žmonės kultivuoja terasinę žemdirbystę. Jie augina aukštikalnių javus ir kitas grūdines kultūras, prieskonius, daržoves, vaisius, netgi tabaką. Gal pasiseks paragauti jų valgių. Ypač egzotiška yra dorze genties kepama duona iš bananų lapų. Bananmedžių yra labai įvairių rūšių. Kai kurių iš jų lapai valgomi. Jie sutrinami į tyrėlę, iš kurios kepami papločiai. Nakvynė Arba Minch viešbutyje arba lodžijoje.

10 diena. Arba Minch Maitinimas: pusryčiai, pietūs. Po ankstyvų pusryčių išvyka prie Čamo ežero - vieno iš Didžiojo Rifth (Rytų Afrikos lūžio) ežerų grandinės.

https://en.wikipedia.org/wiki/Lake_Chamo Vis dar bus sunku patikėti, kad aplink driekiasi šimtai kilometrų savanos, nors retsykiais gali prabėgti babuinai, sušmėžuoti zebrai, skambėti neįprasti laukinių grobuonių garsai. Čia Nechisar nacionalinio parko širdis.

https://en.wikipedia.org/wiki/Nechisar_National_Park Laivu plaukiosime po Čamo ežerą, kuriame knibždėte knibžda krokodilai – vieni ramiai sau plūduriuoja vandens paviršiuje, kiti tingiai šildosi krante. Ežeras garsus visoje Afrikoje – tiek daug krokodilų vienoje vietoje vargu ar kur rasite... Taip pat ežere gyvena imponantiškieji hipopotamai, pulkai pelikanų, egrečių, garnių, avočių, marabu, erelių žuvininkų ir gausybė kitų paukščių. Tikras rojus fotografams ir gamtos mylėtojams! Po

pasiplaukiojimo laivu išvyksime į Konso gyvenvietę, lankysime Konso gentį, gyvenančią izoliuotame bazaltinių kalvų regione, apsuptame uolėtų šlaitų. https://en.wikipedia.org/wiki/Konso_people

Atkeliavę iš pietų, gyvenvietės kūrė kalvos viršūnėse, kur ne taip puola maliariniai uodai, gaivus oras ir pribloškiantys vaizdai. 2011 metais Konso gyvenvietė buvo įtraukta į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą dėl išskirtinio kraštovaizdžio, kuris puoselėjamas daugiau nei 400 metų. Į įspūdinguosius Konso kaimus įėjus pro vartus, patenkama į gatvelių, takų, kiemų, ir akligatvių labirintą. Važiuosime per derlingą žemdirbystės rajoną, gėrėdamiesi bananų plantacijomis, kukurūzų bei sorgų laukais, mango medžiais. Niekas nenuginčys, kad Etiopija yra kavos tėvynė, nes arabinis kavamedis čia auga kaip laukinė rūšis natūraliomis sąlygomis. Etiopijoje galima rasti visus kavos auginimo būdus – nuo laukinių giraičių miškuose (net Tano ežero salose), namų sodeliuose, tradiciniuose šeimos ūkiuose ir didžiulėse plantacijose. Daugiau kaip pusė jos auga 1500m virš jūros lygio. Pats žodis „kava“ kilo iš Etiopijos Kafos provincijos, kurioje ji nuo seniausių laikų auginama, pavadinimo, nors pati kava etiopiškai vadinama bunna. Manoma, kad pirmieji kavos auginimo plotai atsirado 19 a., bet istorikai tikslų žinių neturi. Legenda pasakoja, kad pirmieji kavos užpilus pradėjo gerti vienuoliai, norėdami likti budrūs melsdamiesi naktį. Kavos suvartojimas Etiopijoje muša visus pasaulio rekordus – vietos gyventojai ją geria patys, mielai šviežia kava vaišina ir svečius. Kavos gėrimo ceremonija yra svarbi kultūros dalis. Čia yra ypatingas, europiečio akimis žiūrint, ir jos paruošimo ritualas. Šviežios pupelės kaskart skrudinamos skardoje ant žarijų. Paskui trinamos mediniu grūstuvu specialiame inde. Jei pauosčiusiam svečiui aromatas patinka, tuomet pupelių milteliai yra beriami į specialų indą ir verdami puode, kuris vadinamas jebena. Kavai pradėjus burbuliuoti, norint atvėsinti indą, pilamas šaltas vanduo. Įstatęs į puodą filtrą, šeiminkas į puodelius nesustodamas išpilsto visą kavą. Jei svečiui kavos pupelių aromatas nepatinka, imamos kitos rūšies pupelės ir vėl viskas kartojama iš pradžių. Vietiniai dažnai kavą geria su žolelių, vadinamu „Adomo sveikata“ priedu, užplikytą mažuose puodeliuose, užsikąsdami nedideliais lietiniais su aitriosios paprikos įdaru. Nereikia per daug dėmesio kreipti į pupelių išvaizdą, jos gali atrodyti ne itin patraukliai, bet yra puikaus skonio. Skirtinguose Etiopijos regionuose auginamos skirtingos kavos rūšys, kurios atlaiko konkurenciją visose pasaulio rinkose. Etiopija šiuo metu pasaulyje yra viena pagrindinių kavos eksportuotojų, o jos pramonėje dirba apie 12 mln. gyventojų. Etiopijos kavos skonis yra nepakartojamas! Tuo įsitikinsite ragaudami kavą kelionės metu – ji visada šviežia ir aromatinga, bet nėra labai stipri, todėl galima ją mėgautis ir mėgautis. https://en.wikipedia.org/wiki/Coffee_production_in_Ethiopia

Vakare pasiekiame miestelį Džinka <https://en.wikipedia.org/wiki/Jinka> Nakvynė viešbutyje.

11 diena. Džinka – Mago nacionalinis parkas https://en.wikipedia.org/wiki/Mago_National_Park – mursių genties lankymas - Konso Maitinimas: pusryčiai, vakarienė. Kelio sąlygos: vingiuotas žvyrkelis su stačiais pakilimais ir nusileidimais. Tan mūsų lauks ekskursija po Mago nacionalinį parką ir pažintis su garsiausiu Omo slėnio gentimi – karingaisiais mursiais, įsikūrusiais vienoje labiausiai atsilikusioje ir archaiškų gyvenvietėje. <https://www.15min.lt/pasaulis-kiseneje/naujiena/egzotikos-kampelis/egzotikos-portretai-mursi-gentis-lekstemis-lupose-matuojama-busimu-zmonu-verte-783-506398> Šią gentį sudaro apie 6 – 10 tūkstančių žmonių, kurie gyvena netoli Sudano sienos, dalis ypač nutolusiose, sunkiai pasiekiamose teritorijose. Aršieji mursiai degina miškus, šaudo dramblius ir raganosius, vėliau jų ragus bei iltis maino į ginklus. Jie augina gyvulius ir, priklausomai nuo klimatinio sąlygų, yra klajokliai, todėl migruoja du kartus per metus tarp žiemos ir vasaros mėnesių. Kartais ginkluoti puldinėja aplinkines gentis ir atiminėja jų gyvulius. Karingųjų mursių kūnus puošia tatuiruotės, žyminės nukautus priešus ir žvėris, veidus ir kūnus jie dažo baltai, dažnai vaikščioja visiškai nuogi nuo pat ryto prisiragavę naminukės ... Bet labiausiai ši gentis išgarsėjo tuo, kad mursių

moterys puošiasi į lūpas įvertais moliniais diskais (lėkštelėmis) – „kad velnias pro burną neįlįstų“. 15-16 metų mergaitei prapjaunama apatinė lūpa ir į skylę įstatomas molinis diskas. Laikui bėgant, lūpa vis labiau tempiama, o diskas didinamas. Kuo didesnis diskas, tuo moteris yra labiau vertinama būsimo jaunikio. Nešiodama diską moteris parodo, kad yra subrendusi, pasiruošusi motinystei, atsakinga ir graži. Manoma, kad ši tradicija gimė tuo metu, kai reikėjo stengtis nepatekti į nagus vergų pirkliams. Moterys nėra verčiamos, jos nusprendžia pačios, ar vertis į lūpas molinius diskus, o jaunos moterys dažnai jau nebemano, kad dirbtinai suformuotos nukarusios lūpos yra gražu. Juo labiau, kad nešioti molinius diskus yra sunku ir nepatogu. Karingi ir gana agresyvūs mursiai yra labai laimingi fotografuodamiesi ir mielai sutinka pozuoti, neužmiršdami suskaičiuoti fotoaparato spragtelėjimų ir už kiekvieną išsireikalauti mokesčio. Aplankę egzotiškąją mursių gentį, pajudėsite atgal į Džinka aerouostą ir skrendame į Addis Abeba. Trumpas laisvalaikas, pasiruošimas kelionei atgal.

Vakare firma Witness Ethiopia Tours rengia atsisveikinimo vakarienę restorane, stebėsime folkloro programą su dainomis ir šokiais. Vėlai vakare -pervežimas į oro uostą. Skrydis į Europą.

12 diena. Grįžimas per Stanbulą į Vilnių.

Į kainą įskaičiuota:

- Visos nakvynės 3* viešbučiuose su pusryčiais, dviviečiame kambaryje
- gido paslaugos visos kelionės metu
- Transporto paslaugos lėktuvu: 3 vietiniai reisai (Addis-Bahirdar, Lalibela-Addis, Džinka-Addis)
- Visi įėjimo mokesčiai, ekskursijos pagal nurodytą programą
- Kelionė šiaurinėje Etiopijoje tam pritaikytu autobusu
- Kelionė pietinėje Etiopijoje privačiu transportu.
- Vietiniai gidai, ten kur jie būtini,
- Privatūs laivai ežeruose Tana ir Chamo,
- Atsisveikinimo Vakariene restorane su folkloro programa: dainomis ir šokiais,
- Pietūs visos kelionės metu.

Į kainą neįskaičiuota :

-Gėrimai ir maistas papildomai, viza , foto ir video išlaidos, arbatpinigiai, asmeniniai suvenyrai ir pirkiniai.

Viso kaina pagal programą: **1320 EUR** + Aviobilietas (Vilnius –Addis Ababa – Vilnius) , apie 900 EUR

Visais klausimais kreiptis:

Vilius Šaduikis , Tel. 8682 63265 E. mail.: vilius.saduikis@gmail.com

